

II

(Nelegislatīvi akti)

LĒMUMI

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS LĒMUMS (ES) [2021/1074]

(2021. gada 18. jūnijs)

par noteiktu riska darījumu ar centrālajām bankām pagaidu izslēgšanu no kopējās riska darījumu vērtības mēra saistībā ar Covid-19 pandēmiju un Lēmuma (ES) 2020/1306 atcelšanu (ECB/2021/27)

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 4. panta 1. punkta d) apakšpunktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 ⁽²⁾, un jo īpaši tās 429. a pantu,

tā kā:

- (1) Ar Bāzeles III regulējumu ievieša vienkāršu, pārskatāmu un uz risku nebalstītu sviras rādītāju, kas kalpotu kā papildu pasākums uz risku balstītām kapitāla prasībām. 2017. gada decembrī Bāzeles Banku uzraudzības komitejas (BBUK) publicētais sviras rādītāja standarts (turpmāk – "BBUK sviras rādītāja standarts") paredz, ka ārkārtas makroekonomiskos apstākļos jurisdikcija pēc saviem ieskatiem var uz laiku atbrīvot centrālās bankas rezerves no sviras rādītāja riska darījuma pasākuma, lai atvieglotu monetārās politikas īstenošanu.
- (2) BBUK sviras rādītāja standarts Eiropas Savienības tiesību aktos pirmoreiz tika īstenots ar Regulu (ES) Nr. 575/2013. Regulas (ES) Nr. 575/2013 430. pants paredz, ka iestādes sniedz noteiktu informāciju par savu sviras rādītāju un tā komponentiem, savukārt minētās regulas 451. pants paredz, ka iestādes atklāj noteiktu informāciju attiecībā uz savu sviras rādītāju un pārņēmīgas sviras riska pārvaldību.
- (3) Regula (ES) Nr. 575/2013 tika grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/876 ⁽³⁾, lai cita starpā atspoguļotu BBUK sviras rādītāja standarta pārskatīšanu, ko veica nolūkā nodrošināt vienlīdzīgas konkurences apstākļus starptautiskā mērogā iestādēm, kas veic uzņēmējdarbību Savienībā, bet darbojas ārpus Savienības, kā arī nodrošināt, ka sviras rādītājs arī turpmāk efektīvi papildina uz risku balstītās pašu kapitāla prasības. Ar Regulu (ES) 2019/876 ievieša sviras rādītāja prasību, lai papildinātu esošo sistēmu sviras rādītāja informācijas sniegšanai un atklāšanai. Ar minēto regulu tika grozīts Regulas (ES) Nr. 575/2013 429.a pants, lai ārkārtas apstākļos ieviestu iespēju noteiktus riska darījumus ar centrālajām bankām uz laiku izslēgt no iestādes kopējās riska darījumu vērtības

⁽¹⁾ Padomes Regula (ES) Nr. 1024/2013 (2013. gada 15. oktobris), ar ko Eiropas Centrālajai bankai uztic īpašus uzdevumus saistībā ar politikas nostādņēm, kas attiecas uz kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību (OV L 287, 29.10.2013., 63. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/876 (2019. gada 20. maijs), ar ko groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 attiecībā uz sviras rādītāju, neto stabila finansējuma rādītāju, prasībām pašu kapitālam un atbilstīgajām saistībām, darījuma partnera kredītrisku, tirgus risku, riska darījumiem ar centrālajiem darījumu partneriem, riska darījumiem ar kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem, lieliem riska darījumiem, pārskatu sniegšanas un informācijas atklāšanas prasībām un Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 150, 7.6.2019., 1. lpp.).

mēra aprēķina, lai atvieglotu monetārās politikas īstenošanu. Lai kompensētu izslēgšanas radīto ietekmi, būtu atkārtoti samērīgi jākalibrē sviras rādītāja prasība. Šādai pārkalibrēšanai būtu jānodrošina, ka tiek izslēgti finanšu stabilitātes riski, kas ietekmē attiecīgos banku sektorus, un ka tiek saglabāta sviras rādītāja sniegtā noturība. Šie grozījumi sviras rādītāja regulējumā, tostarp rīcības brīvība izslēgt noteiktus riska darījumus ar centrālajām bankām no kopējās riska darījumu vērtības mēra, stāsies spēkā 2021. gada 28. jūnijā.

- (4) Kopš tā laika Regula (ES) Nr. 575/2013 grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2020/873⁽⁴⁾, lai cita starpā nodrošinātu, ka sviras rādītāja prasības pārkalibrēšanas nolūkā kompetentās iestādes pēc apspriešanās ar attiecīgo centrālo banku nosaka datumu, par kuru tiek uzskatīts, ka tajā sākušies ārkārtas apstākļi, un publiski paziņo minēto datumu.
- (5) Ņemot vērā COVID-19 pandēmiju, Eiropas Centrālā banka (ECB) 2020. gada 16. septembrī konstatēja, ka pastāv ārkārtas apstākļi, kas pamato Regulas (ES) Nr. 575/2013 500.b panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā uzskaitīto centrālās bankas riska darījumu izslēgšanu no kopējās riska darījumu vērtības mēra, lai atvieglotu monetārās politikas īstenošanu⁽⁵⁾. Minēto riska darījumu izslēgšanu piemēro līdz 2021. gada 27. jūnijam.
- (6) Ņemot vērā Covid-19 pandēmiju un no tās izrietošo un joprojām pastāvošo vajadzību pēc augsta līmeņa stimulējošiem monetārās politikas pasākumiem, kuri savukārt lielā mērā paļaujas uz netraucētu monetārās politikas transmisijas kanāla darbību, ECB Padome uzskata, ka šādi ārkārtas apstākļi attaisno noteiktu riska darījumu ar Eurosistēmas centrālajām bankām pagaidu izslēgšanu (līdz 2022. gada 31. martam) no iestāžu kopējo riska darījumu rādītāju aprēķina saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429.a panta 5. punktu.
- (7) Sagaidāms, ka noteiktu centrālās bankas riska darījumu izslēgšana no kopējās riska darījumu vērtības mēra saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429.a panta 5. punktu līdz 2022. gada 31. martam palīdzēs kredītiestādēm turpināt pildīt to lomu reālās tautsaimniecības finansēšanā, vienlaikus saglabājot prudenču reglamentējošo noteikumu galvenos elementus Covid-19 pandēmijas ārkārtas periodā. Beigu datums – 2022. gada 31. marts – tika izvēlēts, lai atvieglotu tādu ārkārtas monetārās politikas pasākumu īstenošanu, kas saistīti ar Covid-19 pandēmijas izraisīto situāciju, tostarp pašlaik paredzēto neto iegāžu periodu saskaņā ar Pandēmijas ārkārtas aktīvu iegādes programmu (PĀAIP).
- (8) Datumu, par kuru tiek uzskatīts, ka tajā sākušies ārkārtas apstākļi, nosaka, pamatojoties uz pēdējām ceturkšņa beigām pirms to monetārās politikas pasākumu sākuma, kas saistīti ar Covid-19 pandēmiju. ECB 2020. gada 12. martā paziņoja par nosacījumu atvieglošanu attiecībā uz ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperācijām (ITRMO III), lai atbalstītu uzņēmumu un mājsaimniecību pastāvīgu piekļuvi banku kredītiestādēm, ņemot vērā traucējumus un pagaidu finansējuma trūkumu saistībā ar Covid-19 pandēmiju. ECB arī 2020. gada 18. martā paziņoja par PĀAIP EUR 750 mljrd. apmērā, lai novērstu nopietnos pandēmijas radītos pārrāvuma riskus monetārās politikas transmisijas mehānismam un euro zonas tautsaimniecības perspektīvai. Tāpēc datums, par kuru uzskata, ka tajā sākušies ārkārtas apstākļi, ir 2019. gada 31. decembris.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/873 (2020. gada 24. jūnijs), ar ko Regulas (ES) Nr. 575/2013 un (ES) 2019/876 groza attiecībā uz noteiktām korekcijām, kuras veicamas, lai reaģētu uz Covid-19 pandēmiju (OV L 204, 26.6.2020., 4. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2020/1306 (2020. gada 16. septembris) par konkrētu riska darījumu ar centrālajām bankām pagaidu izslēgšanu no kopējās riska darījumu vērtības mēra saistībā ar Covid-19 pandēmiju (ECB/2020/44) (OV L 305, 21.9.2020., 30. lpp.).

- (9) Riska darījumi, kurus var izslēgt, ir monētas un banknotes, kas ir likumīga valūta centrālās bankas jurisdikcijā, un aktīvi, kas ir prasījumi pret centrālo banku, tostarp centrālajā bankā turētās rezerves, ciktāl minētie riska darījumi ir būtiski transmisijai un tādējādi arī monetārās politikas īstenošanai. Šādi riska darījumi ietver noguldījumu iespējā turētus noguldījumus un Eurosistēmas rezervju kontos turētus atlikumus, tostarp obligāto rezervju prasību izpildei turētus līdzekļus. Riska darījumus, kas ir prasījumi pret centrālo banku un kas nav saistīti ar monetārās politikas īstenošanu, nebūtu jāizslēdz no kopējās riska darījumu vērtības mēra.
- (10) Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 429.a panta 5. punktu ar ECB, tai pildot savu monetārās politikas funkciju, notika apspriešanās par tādu ārkārtas apstākļu noteikšanu, kuri ir pamats noteiktu riska darījumu izslēgšanai, un par datumu, par kuru uzskatāms, ka tajā sākušies ārkārtas apstākļi. ⁽⁶⁾
- (11) Regulas (ES) Nr. 575/2013 500.b pantu, kas ir Lēmuma (ES) 2020/1306 (ECB/2020/44) pamatā, piemēro līdz 2021. gada 27. jūnijam. Tāpēc jāatceļ Lēmums (ES) 2020/1306 (ECB/2020/44).

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Definīcijas

Šajā lēmumā piemēro Regulā (ES) Nr. 575/2013 noteiktās definīcijas. Piemēro arī šādas definīcijas:

- 1) "Eurosistēma" ir Eurosistēma, kas definēta Eiropas Centrālā bankas Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) ⁽⁷⁾ 2. panta 29) punktā;
- 2) "noguldījumu iespēja" ir noguldījumu iespēja, kas definēta Pamatnostādnes (ES) 2015/510 (ECB/2014/60) 2. panta 21) punktā;
- 3) "rezervju konti" ir rezervju konti, kas definēti Regulas (ES) 2021/378 (ECB/2021/1) ⁽⁸⁾ 2. panta 7) punktā;
- 4) "obligāto rezervju prasība" ir obligāto rezervju prasība, kas definēta Regulas (ES) 2021/378 (ECB/2021/1) 2. panta 2) punktā;
- 5) "nozīmīga uzraudzītā iestāde" ir nozīmīga uzraudzītā iestāde, kas definēta Eiropas Centrālās bankas Regulas (ES) Nr. 468/2014 (ECB/2014/17) 2. panta 16) punktā ⁽⁹⁾.

2. pants

Ārkārtas apstākļu pastāvēšanas noteikšana

1. Regulas (ES) Nr. 575/2013 429.a panta 5. punkta vajadzībām ECB noteikusi, ka saskaņā ar šī panta 2.–5. punktu pastāv ārkārtas apstākļi, kas ir pamats minētās regulas 429.a panta 1. punkta n) apakšpunkta i) un ii) punktā minēto riska darījumu ar centrālajām bankām izslēgšanai no kopējās riska darījumu vērtības mēra, lai atvieglotu monetārās politikas īstenošanu.

2. Tiek uzskatīts, ka ārkārtas apstākļi sākušies 2019. gada 31. decembrī.

⁽⁶⁾ <https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2021/html/ecb.pr210618~08d3c92b21.en.html>

⁽⁷⁾ Eiropas Centrālās bankas Pamatnostādne (ES) 2015/510 (2014. gada 19. decembris) par Eurosistēmas monetārās politikas regulējuma īstenošanu (ECB/2014/60) (OV L 91, 2.4.2015., 3. lpp.).

⁽⁸⁾ Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) 2021/378 (2021. gada 22. janvāris) par obligāto rezervju prasību piemērošanu (ECB/2021/1) (OV L 73, 3.3.2021., 1. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Centrālās bankas Regula (ES) Nr. 468/2014 (2014. gada 16. aprīlis), ar ko izveido vienotā uzraudzības mehānisma pamatstruktūru Eiropas Centrālās bankas sadarbībai ar nacionālajām kompetentajām un norīkotajām iestādēm (VUM pamatregula) (ECB/2014/17) (OV L 141, 14.5.2014., 1. lpp.).

3. Attiecībā uz Regulas (ES) Nr. 575/2013 429.a panta 1. punkta n) apakšpunkta ii) punktā minētajiem riska darījumiem ECB noteikto piemēro tiem riska darījumiem ar Eurosistēmas centrālajām bankām, kas saistīti ar noguldījumu iespējā turētiem noguldījumiem vai ar rezervju kontos turētiem atlikumiem, tostarp obligāto rezervju prasību izpildei turētiem līdzekļiem.
4. Šā panta 1. punktu piemēro periodā, kas sākas 2021. gada 28. jūnijā un beidzas 2022. gada 31. martā.
5. Šā panta 1. punktā ECB noteikto piemēro attiecībā uz jebkuru iestādi, kas ir euro zonas dalībvalstī iedibināta nozīmīga uzraudzītā iestāde.

3. pants

Atcelšana

Lēmums (ES) 2020/1306 (ECB/2020/44) tiek atcelts ar 2021. gada 28. jūniju.

4. pants

Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā 2021. gada 28. jūnijā.

Frankfurtē pie Mainas, 2021. gada 18. jūnijā

ECB prezidente
Christine LAGARDE
